

SPRAWOZDANIE

z V Międzynarodowej Konferencji nt. *Człowiek w sytuacji zagrożenia wykluczeniem społecznym i edukacyjnym* odbywającej się w cyklu AKTYWIZACJA JEDNOSTEK, GRUP I ZBIOROWOŚCI W ŚRODOWISKU LOKALNYM pod honorowym patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk

W dniach 13-14 kwietnia 2016 roku w Cieszynie na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się V Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Człowiek w sytuacji zagrożenia wykluczeniem społecznym i edukacyjnym*.

Konferencja została zorganizowana przez Zakład Pedagogiki Społecznej i Edukacji Międzykulturowej Instytutu Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy współpracy Zespołu Pedagogiki Społecznej oraz Zespołu Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej działających przy KNP PAN, Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Stowarzyszenia Wspierania Edukacji Międzykulturowej oraz Oddziału Terenowego w Cieszynie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego.

Honorowy patronat objęli: Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś, Dziekan Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji prof. dr hab. Zenon Gajdzica, Starosta Cieszyński Janusz Król, Burmistrz Cieszyna Ryszard Macura.

W Komitecie Naukowym znaleźli się wybitni pedagodzy z kraju i zagranicy: prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski (przewodniczący KNP PAN); prof. zw. dr hab. Tadeusz Lewowicki (WSP ZNP); prof. zw. dr hab. Jerzy Nikitorowicz (UwB); prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński (UO); prof. dr hab. Zenon Gajdzica (UŚ); prof. zw. dr hab. Maria Mendel (UG); prof. zw. dr hab. Jacek Piekarski (UŁ); prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch (UW); prof. zw. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki (UZ); prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss (APS); prof. zw. dr hab. Wiesław-Theiss (UW); dr hab. Wioleta Danilewicz prof. UwB (UwB); dr hab. Ewa Jarosz (UŚ);; dr hab. prof. UŚ Ewa Ogrodzka-Mazur (UŚ); dr hab. Mirosław Sobecki prof. UwB (UwB); dr hab. Alina Szczurek-Boruta (UŚ); dr hab. Urszula Szuścik (UŚ); Ph.D. CRC Lucinda Aborn (Cerritos College CA, USA); Doc. PaedDr. Radmila Burkovičová, Ph.D. (Ostravská Univerzita v Ostravé, Czechy); Prof. PhDr. Ingrid Emmerová, Ph.D. (UMB, Słowacja); Prof. PaedDr. Alena Doušková, PhD (UMB, Słowacja); Doc. PaedDr. Ctibor Határ, Ph.D. (UKF, Słowacja); Prof. zw. dr hab. Petro Husak (Східноєвропейський

національний університет імені Лесі Українки, Ukraina); Prof. PhDr. Bronislava Kasáčová, CSc. (UMB, Słowacja); Ph.D. Dr.Sc. Hristo Kyuchukov (Free University of Berlin); Doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD. (Prešovská Univerzita v Prešove, Słowacja); Prof. Sonja Petrovska, PhD (Универзитетот „ГоцеДелчев“- Штип, Macedonia); Prof. Lubow Pietuchowa PhD (Херсонський державний університет, Ukraina); Prof. Despina Sivevska, PhD (Универзитетот „ГоцеДелчев“- Штип, Macedonia); Prof. dr hab. Wołodymyr Shahow (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Інститут педагогіки, психології і мистецтв, Ukraina).

Komitet Organizacyjny konferencji tworzyli: dr hab. Alina Szczurek-Boruta, dr Katarzyna Jas, dr Anna Studenska, mgr Sylwia Ryszawy (Zakład Pedagogiki Społecznej i Edukacji Międzykulturowej Instytutu Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu).

Współorganizatorami spotkania naukowego były także jednostki samorządowe, instytucje, organizacje i stowarzyszenia lokalne z Polski i Czech: Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BYĆ RAZEM”; Dzienny Ośrodek Wsparcia w Cieszynie; Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „WIEŻ”; Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Cieszynie, Centrum sociální služeb Český Těšín, příspěvková organizace (Republika Czeska).

Wśród uczestników konferencji znaleźli się przedstawiciele wielu polskich ośrodków akademickich (Uniwersytetu Opolskiego; Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie; Akademii Humanistycznej im. A. Gieysztora w Pułtusk; Uniwersytetu w Białymstoku; Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; Dolnośląskiej Szkoły Wyższej; Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Skierniewicach; Uniwersytetu Gdańskiego; Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie; Dolnośląskiej Szkoły Wyższej WZ w Kłodzku; Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach) oraz ośrodków zagranicznych: Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie (Czechy); Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie (Słowacja), Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja); Podkarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka (Ukraina); Wolnego Uniwersytetu Berlińskiego (Niemcy).

Konferencję zaszczylicili swoją obecnością członkowie KNP PAN: prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch (Honorowy Przewodniczący Zespołu Pedagogiki Społecznej przy KNP PAN) oraz prof. dr hab. Zenon Gajdzica. Uczestników powitali: dr hab. Alina Szczurek-Boruta - Przewodnicząca Komitetu Naukowego i Organizacyjnego; prof. dr hab. Zenon Gajdzica - Dziekan Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji; dr hab. Krzysztof Śleziński prof. UŚ – Z-ca

Dyrektora Instytutu Nauk o Edukacji; dr inż. Bogdan Ficek - Dyrektor Zespołu Obsługi Jednostek Oświatowych w Cieszynie.

Dwudniowe obrady konferencyjne obejmowały sesję plenarną, panele dyskusyjne, wizytę studyjną oraz warsztaty dla studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Uczestniczyło w niej ponad 60 osób. W sesji plenarnej głos zabrali: prof. dr hab. Zenon Gajdzica (UŚ); doc. PaedDr. Ph.D. Radmila Burkovičová (Ostravská Univerzita v Ostravě); prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński (UO). Problematyka wystąpień w panelach dyskusyjnych dotyczyła kilku obszarów tematycznych: człowiek w sytuacji zagrożenia wykluczeniem; szkoła wobec wykluczenia społecznego, edukacyjnego, kulturowego; programy i poczynania służące przeciwdziałaniu wykluczeniu i jego przewyciężaniu. Wprowadzenia w ich tematykę dokonali: prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch (WSliE TWP w Olsztynie); dr hab. Wioleta Danilewicz prof. UwB (UwB); dr hab. Jolanta Muszyńska (UwB).

Obrady konferencyjne koncentrowały się na: dyskusji wokół teorii, które na trwałe wpisały się w rozwój myśli naukowej o dyskryminacji; badaniach nad rozmiarami, przyczynami, sposobami ograniczania i likwidowania zjawiska wykluczenia; działaniach jednostek, grup i zbiorowości w środowisku lokalnym na rzecz wsparcia jednostek i grup dotkniętych i zagrożonych wykluczeniem.

Dopełnieniem konferencji była wizyta studyjna w Dziennym Ośrodku Wsparcia połączona z prezentacją spektaklu pt. *MIGAWKI* przygotowanego przez uczestników i terapeutów ośrodka oraz wystawa malarstwa i rysunku uczestników Pracowni Ekspresji Artystycznej Dziennego.

Konferencji towarzyszyły: wystawa oraz kiermasz prac podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno-Wychowawczego Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym oraz warsztaty dla studentów.

W drugim dniu konferencji odbyły się warsztaty dla uczniów cieszyńskich szkół ponadgimnazjalnych nt. *Oczyrna wyobraźni – trudności osób niewidomych; Gorszy start - słabe wyniki? Zróżnicowane szanse osób dyskryminowanych*. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem uczestników.

Spotkanie naukowe pozwoliło teoretykom, badaczom i praktykom różnych obszarów rzeczywistości społecznej na konstruktywne pochylenie się nad zagadnieniem wykluczenia społecznego, edukacyjnego, kulturowego dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Zwrócono uwagę nie tylko na problem wykluczenia, ale również przedstawiono przykłady działań mających na celu przeciwdziałanie i ograniczanie tego zjawiska. Jednym z celów spotkań naukowych z cyklu AKTYWIZACJA JEDNOSTEK, GRUP I ZBIOROWOŚCI W

ŚRODOWISKU LOKALNYM jest integracja osób z różnych środowisk naukowych w kraju i poza jego granicami, a także zbliżenie do siebie społeczności cieszyńskiego ośrodka naukowego, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych. Konferencja nt. *Człowiek w sytuacji zagrożenia wykluczeniem społecznym i edukacyjnym* stała się ku temu kolejną okazją.

KNP PAN przekazał nieodpłatnie uczestnikom konferencji publikacje wydane pod swoim patronatem.

dr Katarzyna Jas
mgr Sylwia Ryszawy
Zakład Pedagogiki Społecznej i Edukacji Międzykulturowej
Instytut Nauk o Edukacji
Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Cieszyn, 25.04.2016 roku